

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 50/17

Luksemburg, 11 maja 2017 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-434/15
Asociación Profesional Elite Taxi / Uber Systems Spain, SL

Zdaniem rzecznika generalnego Macieja Szpunara platforma elektroniczna Uber, choć mająca nowatorski charakter, dotyczy jednak dziedziny transportu, wobec czego może zostać zobowiązana do posiadania wymaganych prawem krajowym licencji i pozwoleń

Uber nie jest więc objęty zagwarantowaną w prawie Unii dla usług społeczeństwa informacyjnego zasadą swobodnego świadczenia usług

Uber jest elektroniczną platformą, która pozwala za pomocą wyposażonego w odpowiednią aplikację smartfona zamawiać usługi przewozu miejskiego w obsługiwanych miastach. Aplikacja ta określa lokalizację użytkownika i identyfikuje znajdujących się w pobliżu kierowców. Jeśli kierowca zaakceptuje kurs, aplikacja informuje o tym użytkownika, wyświetlając mu też profil kierowcy, a także szacowaną cenę przejazdu do wskazanego przez użytkownika miejsca docelowego. Po zakończeniu kursu kwota płatności zostaje automatycznie pobrana z karty bankowej, której dane użytkownik jest zobowiązany wskazać, gdy rozpoczyna używanie aplikacji. Aplikacja ta posiada również funkcję oceny: zarówno kierowcy mogą być oceniani przez pasażerów, jak i pasażerowie przez kierowców. Średnie oceny poniżej określonego progu mogą powodować usunięcie z platformy. W ramach usługi zwanej UberPop to kierowcy prywatni, niebędący kierowcami zawodowymi, zapewniają przewóz pasażerów za pomocą swych własnych pojazdów.

W 2014 r. Asociación Profesional Elite Taxi (zwana dalej „Elite Taxi”), organizacja zawodowa zrzeszająca kierowców taksówek miasta Barcelona w Hiszpanii, wniosła do Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (sądu gospodarczego nr 3 w Barcelonie, Hiszpania) skargę, w której zażądała między innymi ukarania hiszpańskiej spółki Uber Systems Spain (zwanej dalej „Uber Spain”) należącej do grupy zarządzającej platformą Uber za działania stanowiące nieuczciwą konkurencję wobec kierowców należących do Elite Taxi. W szczególności Elite Taxi jest zdania, że Uber Spain nie ma prawa świadczyć usługi UberPop w mieście Barcelona. Ani bowiem Uber Spain, ani właściciele czy też kierowcy pojazdów, za pomocą których świadczona jest ta usługa, nie posiadają licencji i pozwoleń przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie usług taksówkowych w aglomeracji Barcelony.

Uznając, że do rozstrzygnięcia sporu konieczne jest dokonanie wykładni przepisów prawa Unii, Juzgado Mercantil n° 3 de Barcelona postanowił zadać Trybunałowi Sprawiedliwości szereg pytań dotyczących kwalifikacji prowadzonej przez Ubera działalności w świetle tego prawa, jak również konsekwencji, jakie należy wyciągnąć z tej kwalifikacji.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar podniósł przede wszystkim, że należy w istocie ustalić, czy świadczenia oferowane przez tę platformę są objęte zasadą swobodnego świadczenia usług jako „usługi społeczeństwa informacyjnego”¹, czy też należą one

¹ Dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz.U. 1998, L 204, s. 37), zmieniona dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r. (Dz.U. 1998, L 217, s. 18), która została zastąpiona dyrektywą (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. 2015, L 241, s. 1); dyrektywa 2000/31/WE Parlament Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. 2000, L 178, s. 1).

do dziedziny transportu² podlegającej regulacji przez państwa członkowskie. W tym pierwszym przypadku przewidziane w barcelońskim rozporządzeniu licencje i pozwolenia dotyczące działalności Ubera mogłyby okazać się niezgodne z zasadą swobodnego świadczenia usług, zaś w tym drugim przypadku państwa członkowskie miałyby co do zasady swobodę w regulowaniu tej działalności.

Rzecznik generalny stanął na stanowisku, że, choć to sąd krajowy powinien ustalić okoliczności faktyczne i przeprowadzić ich ocenę, rozpatrywana usługa jest **usługą mieszaną**, której część jest świadczona drogą elektroniczną, a część, z definicji, nie.

Usługa mieszana może zaś być objęta pojęciem „usługi społeczeństwa informacyjnego”, jeśli 1) świadczenie, które nie jest wykonywane drogą elektroniczną, jest niezależne gospodarczo od tego wykonywanego tą drogą (ma to miejsce w szczególności w przypadku platform pośredniczących przy sprzedaży biletów lotniczych czy też rezerwacji hoteli) lub 2) usługodawca świadczy całokształt usługi (czyli zarówno część świadczoną drogą elektroniczną, jak i część świadczoną w inny sposób) czy też wywiera decydujący wpływ na warunki świadczenia tej usługi, w związku z czym obydwie usługi tworzą nierozdzielalną całość, pod warunkiem, że główny element (a wręcz całokształt głównych elementów transakcji) jest wykonywany drogą elektroniczną (co ma miejsce na przykład w odniesieniu do sprzedaży towarów on-line).

Zdaniem rzecznika generalnego żaden z tych dwóch warunków nie jest spełniony w przypadku usługi oferowanej przez Ubera. W tym względzie rzecznik wskazał, że kierowcy, którzy jeżdżą w ramach tej platformy, nie prowadzą własnej działalności, która istniałaby niezależnie od tej platformy. Przeciwnie, działalność ta może istnieć wyłącznie dzięki tej platformie, bez której nie miałyby żadnego sensu. Rzecznik generalny zauważył również, że Uber sprawuje kontrolę nad istotnymi z gospodarczego punktu widzenia elementami miejskiej usługi przewozowej oferowanej w ramach jego platformy. Uber bowiem i) ustanawia zarówno warunki dostępu kierowców do tej działalności, jak i jej prowadzenia; ii) wypłaca premie finansowe tym kierowcom, którzy wykonali dużą liczbę przejazdów, jak również wskazuje miejsca i okresy, w których można liczyć na dużą liczbę kursów czy też korzystne taryfy (co pozwala Uberowi na dostosowanie oferty do wahań popytu baz wywierania formalnej presji na kierowców); iii) sprawuje, choć pośrednio, kontrolę nad jakością pracy kierowców, w efekcie czego mogą oni zostać usunięci z platformy, i iv) ustala w istocie cenę usługi.

Wszystkie te cechy charakterystyczne wykluczają możliwość uznania Ubera za podmiot będący wyłącznie pośrednikiem między kierowcami i pasażerami. Ponadto w ramach oferowanej przez tę platformę usługi mieszanej, świadczeniem podstawowym niewątpliwie jest przewóz (czyli świadczenie, które nie jest wykonywane drogą elektroniczną) i to on nadaje jej znaczenie gospodarcze.

Rzecznik generalny doszedł do wniosku, że usługa kojarzenia pasażerów i kierowców nie ma charakteru samodzielnego (zob. pkt 1 powyżej) czy też podstawowego (zob. pkt 2 powyżej) względem usługi przewozowej. **W związku z tym nie może być zakwalifikowana jako „usługa społeczeństwa informacyjnego”**. Uber jest raczej organizatorem kompletnego systemu przewozu miejskiego na żądanie, którym jednocześnie zarządza.

Ponadto Uber nie oferuje usługi współdzielenia samochodów (ridesharing), gdyż to pasażer wybiera miejsce przeznaczenia, a kierowcy otrzymują wynagrodzenie w kwocie, która znacznie przekracza zwykły zwrot poniesionych kosztów.

Uwzględniając, że to świadczenie przewozu stanowi z gospodarczego punktu widzenia element podstawowy, podczas gdy usługa kojarzenia pasażerów z kierowcami przy zastosowaniu aplikacji na smartfony ma drugorzędne znaczenie, rzecznik generalny zaproponował Trybunałowi, aby ten

² Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36). Ta dyrektywa, w stosunku do której dyrektywy, o których mowa w poprzednim przypisie, stanowią *lex specialis*, wyłącza ze swego zakresu zastosowania usługi w dziedzinie transportu, w tym również transport miejski i taksówki.

udzielił odpowiedzi, zgodnie z którą **usługę oferowaną przez platformę Uber należy zakwalifikować jako „usługę w dziedzinie transportu”**.

W ramach takiej wykładni działalność tej platformy nie jest **objęta zasadą swobodnego świadczenia usług** zagwarantowaną dla usług społeczeństwa informacyjnego, a zatem – musi spełniać „warunki dostępu przewoźników niemających stałej siedziby w państwie członkowskim do transportu krajowego w państwie członkowskim”³ (w niniejszym przypadku chodzi o posiadanie przewidzianych w barcelońskim rozporządzeniu licencji i pozwoleń).

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ Artykuł 91 TFUE.